

Ni gjorde kärnkraften olönsam - skyll inte på marknaden

Göteborgs-Posten den 26 augusti 2022

Om en regering med stöd i riksdagen straffbeskattar kärnkraft, subventionerar vindkraft och inte låter vindkraften bära kostnaden för dess belastning på elsystemet är det inte med sanningen överensstämmande att kärnkraftsnedläggningarna förklaras av bristande marknadsmässig lönsamhet.

Tvärtom. Miljöpartiets och därmed S-MP-regeringens mål har varit att lägga ner kärnkraften och ersätta den med vindkraft. För att åstadkomma detta har man subventionerat vindkraften och beskattat kärnkraften. Även de borgerliga regeringarna bidrog till detta genom att höja effektskatten på kärnkraft med 24 procent 2008.

År 2014 gick Miljöpartiet till val på att kärnkraften skulle göras olönsam genom ytterligare höjningar av punktskatten på kärnkraft. När man sedan bildade regering med Socialdemokraterna höjdes skatten på kärnkraft med 17 procent. Ovanpå detta kom sedan andra skatter och avgifter.

Totalt har sex reaktorer lagts ner sedan 1999; antalet har halverats. Inget av verken har lagts ner för att det uppnått sin tekniska livslängd. Det är politiska beslut som gjort dem olönsamma.

För att ett elsystem ska fungera krävs stabil baskraft som tar över när det inte blåser. Den har kärnkraften stått för i södra Sverige. Den enda stabila kraftkällan som nu finns kvar söder om Varberg/Oskarshamn är det oljeeldade Karlshamnsverket som nu mitt i sommaren tvingas gå för fullt för att elnätet inte ska kollapsa. När det går för fullt förbränns 140 000 liter tjockolja i timman eller drygt 2 300 liter i minuten.

Att det skulle bli så här när kärnkraften lades ner visste alla som kan något om elsystemet. Men politikerna har inte velat lyssna. När baskraft som kärnkraft läggs ner i södra Sverige och vi måste förlita oss alltmer på vindkraft blir systemet oförutsägbart. Vädrets makter rör ingen på; när det inte blåser måste andra energislag användas. Det enda som då finns kvar att sätta in är just oljekraftverket i Karlshamn. Det som börjar med vindkraft slutar med fossilkraft – det räcker att titta på Kalifornien och Tyskland för att inse detta.

Sverige hade så sent som i slutet av 1990-talet ett av världens bästa elsystem. Elektriciteten var helt fossilfri, billig och pålitlig. Under 2000-talet har kärnkraftsnedläggningarna resulterat i dyr, volatil och allt smutsigare elektricitet. Det är dags att utkräva ansvar av dem som är skyldiga till det haveri som inte bara gör svenskarna fattigare utan också förstör miljön och eldar på den globala uppvärmningen.

Jan Blomgren
Magnus Henrekson
Christian Sandström